

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਜੇ ਵੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਮੋਹਲਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ 1938-ਆਫ 1997 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(10) ਦੂਸਰੀ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਖਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਦੌਲਤਪੁਰ ਦੇ ਬੂਥਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸਨ, ਨੇ ਬੈਲਟ ਬਕਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੀਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਿਜਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 1997 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ 3003 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਆਰ ਐਸ ਮੋਗੀਆ ਅਤੇ ਵੀਐਸ ਅਗਰਵਾਲ ਜੇ.ਜੇ

ਜੈਕੋਬ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1998 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 14829

7 ਅਕਤੂਬਰ 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟਿਕਲ 226/227—ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ, 1965 - ਆਰ.ਐਲ. 2 -

ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ—ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਲਾਭ—23 ਜੂਨ, 1998 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ—1982 ਵਿਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ — ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ — ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ — ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ 'ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ' ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜੋ 3 ਦਸੰਬਰ 1971 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ .1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 1982 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

(ਪੈਰਾ ੯)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਪੀ.ਐਸ.ਪਟਵਾਲੀਆ

ਕੇ.ਐਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਐਡੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 5 ਲਈ ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਲਈ ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਸੀਡੀ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ.

ਨਿਰਣਾ

ਆਰ ਐਸ ਮੋਂਗਿਆ, ਜੇ.

(1) ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਜਿਸਦਾ ਉਤਰ ਅਸੀਂ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 23 ਜੂਨ, 1998 ਦੀ ਚਿੱਠੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (ਰੱਖਿਆ ਭਲਾਈ ਸ਼ਾਖਾ) ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੇਕਚਰ P-2 ਦੀ ਕਾਪੀ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਦਿ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤੀ) ਨਿਯਮ, 1965 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਪੂਰੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ:-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (ਰੱਖਿਆ ਭਲਾਈ ਸ਼ਾਖਾ) ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 15/33/97-4DW/1354 ਮਿਤੀ 23 ਜੂਨ, 1998 ਦੀ ਕਾਪੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ।

ਵਿਸ਼ਾ: ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਈਲੈਂਡ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ

ਸਰ,

ਮੈਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ, 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਸੇਵਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ.

ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 'ਨਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ' [1992(7) SLR 345] ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਇਪਸੋ ਫੈਕਟੋ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ" ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਗ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ, 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੂਜੀ ਮਿਆਦ (3 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਤੋਂ 27 ਮਾਰਚ, 1977) ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਲਾਭ ਸਬੰਧਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਲੀਗਲ ਰੀਮੈਬਰੈਂਸਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ, — ਉਹਨਾਂ ਦੇ 'ILO' ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਨੰਬਰ 120/LO-II/OP/303/97 ਮਿਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ; 1998

ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।"

(2) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵਾਧਾ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 2 ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:-

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ—ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਵਿੰਗਾਂ (ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਰਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਸੇਵਾ। 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

(3) ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਸਾਲ 1968 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਦ ਡੈਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ਡ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਗੈਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) ਨਿਯਮ, 1968 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਆਫ ਐਕਸ-ਸਰਵਿਸਮੈਨ ਰੂਲਜ਼, 1982 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ), ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

1965 ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ 1968 ਦੇ ਨਿਯਮ (ਸੁਪਰਾ)। ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-

"ਦ ਡੈਮੋਬੀਲਾਈਜ਼ਡ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ) (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਨਿਯਮ, 1972; ਅਤੇ

ਰੀਲੀਜ਼ਡ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਪਰਸੋਨਲ (ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ) ਨਿਯਮ, 1977;

1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

- (9) ਜਨਰਲ।—(1) ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਰਾਖਵੀਂ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (2) ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- (3) ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।"

(4) ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਮਰਜੈਂਸੀ 28 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦਾ 3 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ 27 ਮਾਰਚ, 1977 ਨੂੰ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1 ਜੂਨ, 1989 ਅਤੇ 10 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗਰੇਡ I ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਸ੍ਰੀ ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ

ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਕੋਟੇ ਦੇ ਉਲਟ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗਰੇਡ I ਵਜੋਂ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ ਸਾਲ 1969 ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਫੋਰਸ (ਸਖਿਪ ਵਿੱਚ GREF) ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਮਕੈਨਿਕ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਭਾਵ ...1968 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੀ ਤੱਕ GREF ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਦਸੰਬਰ, 1997।

(6) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ 20 ਅਗਸਤ 1964 ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰਲ SEW-II ਵਜੋਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ 30 ਅਗਸਤ, 1979 ਤੱਕ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1981 ਨੂੰ ਉਹ ਲੇਬਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗਰੇਡ II ਵਜੋਂ 20% ਕੋਟਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 10 ਸਤੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਗਰੇਡ I ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵ 20 ਅਗਸਤ, 1964 ਤੋਂ, 20 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਤੋਂ, ਭਾਵ ਤਿੰਨ ਸਾਲ, ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 22 ਦਿਨ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ (^ਹੈਂਡਰ)।

(7) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਜੀਆਰਈਐਫ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, 23 ਜੂਨ 1998, ਨਕਲ ਅਨੇਕਚਰ P-2, - ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਅਰ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਨਿਯਮ (ਸੁਪਰਾ) 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ- ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਿਯਮ (ਸੁਪਰਾ) ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ, ਭਾਵ ਨਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬੈਚ, (2) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹਨ।

(8) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9(3)^ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ 1965 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

'ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ' ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼/ਸੂਚਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ। ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(9) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 b f ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ 'ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ' ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 1965 ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ! 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 9(3) 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 1965 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਹੋਣ ਲਈ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ

(R.S. Mongia, J.)

ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਹੋਣੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 1982 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1982 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਨਿਯਮ 9(3) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। (ਸੁਪਰਾ)। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਸ਼ਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੇ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਗਿਣਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਅਟੱਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਏਅਰ ਫੋਰਸ/ਫੌਜ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲ 1983-84 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 4 ਸਟੈਚੂਟ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 9(3) ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਐਚਐਫਆਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਪਗਨਡ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਥਾਰਟੀ, ਭਾਵ ਨਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (4) ਨੂੰ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 27 ਅਗਸਤ, 1992 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "1965 ਦੇ ਨਿਯਮ ਅੱਜ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹਨ; ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 2 ਅਗਸਤ, 1992 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ

ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 2 ਫਰਵਰੀ, 1982 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀ ਜੋ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1962, ਅਤੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜੋ 3 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। (ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਹੱਦ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਬਕਾ. ਕੈਪਟਨ ਏ.ਐਸ. ਪਾਇਰਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (5), ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਹੀ ਹੈ। 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਧੀਨ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੇਵਾ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਟੇਲ (6) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ।

(4) 1992 (7) SLR 345

(5) ਏਆਈਆਰ 1986 ਐਸਸੀ 1183

(6) 1992 (2) PLR 754

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 331 (ਜਵਾਹਰ ਲਾਈ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

(10) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 23 ਜੂਨ, 1998 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ, ਨਕਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-2 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 23 ਜੂਨ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2. ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਐਨਸੀ ਖਿਚੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇਹਰਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1998 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 10899

25 ਅਗਸਤ, 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ. 226 — ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡੀ—ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਿੱਜੀ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਜਨਤਕ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ—ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਾਫੀ ਰਕਮ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 7 ਨੂੰ 2.60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ— ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਤੋਂ 8 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 7 ਨੂੰ 2.60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪੈਰਾ ੮)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟਿਕਲ. 226 - ਨਿਰਪੱਖ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿਟ-ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਫੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਦੋ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਹਨ